

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

проф. Ю.Й.Гумінський

“30 08 2021 року

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри хірургії №1 з курсом

урології

Владислав проф. В.О. Шапринський

“30 08 2021 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Військова Хірургія»

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2020
Навчальний рік	2020-2021
Кафедра	Хірургії №1 з курсом урології
Лектор	Фомін О.О., к.м.н., доц.; Ковальчук А.В., к.м.н.; Ордатій А.В., к.м.н.; Тульчинський Г.В., к.м.н.
Контактна інформація	surgery1@vnmu.edu.ua вул. Пирогова, 46, м.Вінниця
Укладач силабусу	Кривецький В.Ф., к.м.н., доцент; Фомін О.О., к.м.н., доцент

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП	ВБ19 // дисципліна професійної підготовки
Курс/семестр	5 курс (IX або X семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЕКТС)	60 годин /2 кредити ЕКТС
Кількість змістових модулів	1
Структура дисципліни	Лекції – 8 год Практичні заняття – 32 год Самостійна робота – 20 год
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна (або дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Дисципліна «Військова хірургія» належить до вибіркових. Її викладання проводиться на 5 курсі як окремого модуля.

Вивчення дисципліни «Військова хірургія» дає можливість студентам: отримати підготовку і практичні навички із сучасної бойової травми: механічних (травматичних) і вогнепальних пошкоджень різних локалізацій, опікової хвороби, комбінованих, радіаційних і хімічних уражень, травматичної хвороби та ранової інфекції; закладає основи теоретичних знань та практичних навичок з медичного сортування поранених, надання їм домедичної, першої лікарської, кваліфікованої і спеціалізованої хірургічної допомоги в умовах сучасних бойових дій і надзвичайних ситуацій мирного часу; формувати професійні знання і вміння з діагностики та лікування сучасних вогнепальних поранень і закритих пошкоджень кінцівок і суглобів, черепа і головного мозку, хребта і спинного мозку, грудей, черева, таза і тазових органів та ін. на етапах медичної евакуації; формувати основні поняття лікувально-евакуаційного забезпечення (сили, засоби, Role та інше) відповідно сучасних стандартів та вимог НАТО.

Передреквізити Нормальна анатомія, гістологія, цитологія та ембріологія (будова внутрішніх органів на різних рівнях, їх синтопія, скелетотопія, кровопостачання, лімfovідтік та іннервація; формування органів і систем в онтогенезі); фізіологія (функції органів та систем, умови їх реалізації та взаємозалежність); патологічна анатомія, патологічна фізіологія (морфологічні та функціональні порушення в органах і системах при різних типах патологічних процесів, їх взаємозв'язок, перебіг, прояви, способи припинення); мікробіологія, імунологія (основні збудники ранової інфекції, їх властивості, фактори агресії, методи ідентифікації; специфічні та неспецифічні чинники місцевого та системного захисту); пропедевтика внутрішньої медицини (методи фізикального обстеження та додаткової діагностики пацієнта, типові зміни при ушкодженнях і хірургічних захворюваннях), радіологія (види, принципи застосування методів променевої діагностики, симеотика), фармакологія, клінічна фармакологія (групи препаратів, що використовуються в хірургії та правила їх застосування), загальна хірургія з топографічною анатомією і оперативною хіургією (організація хірургічної допомоги, деонтологія і догляд за хворими хірургічного профілю; вчення про рану, гемостаз; основи трансфузіології; хірургічна інфекція, асептика й антисептика; синтопія, скелетотопія внутрішніх органів, операційні доступи та основні види хірургічних втручань), медицина надзвичайних станів (види втрат, сортування потерпілих, лікувально-евакуаційне забезпечення). Okрім того, засвоєння предмета передбуває в тісній взаємозалежності з вивченням усіх дисциплін хірургічного профілю (анестезіологія та інтенсивна терапія, абдомінальна, торакальна, судинна хірургія нейрохірургія, оториноларингологія, травматологія-ортопедія, урологія тощо), а також дисципліни Екстремальна та невідкладна медична допомога.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності: Метою курсу є підготовка високоосвіченого і ерудованого лікаря, який опанував базові знання, вміння та навички з військової хірургії. В умовах гібридної війни, що проводиться Російською Федерацією стосовно держави Україна, використовувати на практиці ці знання, вміння та навички повинен бути готовий лікар будь-якої спеціальності.

Постреквізити Вивчення курсу необхідне для засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів, методів діагностики, етапного консервативного та оперативного лікування, сучасної бойової травми різного походження та різних локалізацій, ранніх та пізніх її ускладнень, в тому числі – при забезпечені сортування й евакуації поранених, етапності й наступності лікувального-реабілітаційного процесу, та у межах, відповідних підготовці лікаря загального профілю з урахуванням особливості його спеціалізації.

Результати навчання.

По завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

Знати:

- класифікацію сучасної бойової травми, термічних, хімічних, електричних і променевих опіків;
- структуру морфологічних змін тканин в рановому каналі при вогнепальних та мінно-вибухових пораненнях;
- основні види медичного сортування поранених і обпечених;
- об'єм діагностики та лікування потерпілих на етапах медичної евакуації;
- профілактику анаеробної інфекції на етапах медичної евакуації
- об'єм допомоги при вогнепальних та мінно-вибухових пораненнях, опіках, комбінованих радіаційних і хімічних ураженнях на етапах медичної евакуації;
- об'єм та правила проведення первинної хірургічної обробки вогнепальних, мінно-вибухових ран при ізольованих та комбінованих ураженнях;
- лікування опікового шоку;
- класифікацію видів кровотеч та важкості крововтрати;
- методи тимчасової зупинки кровотеч;
- покази, протипокази та правила проведення переливання крові і кровозамінників;
- визначення, діагностику та програму лікування травматичного шоку;
- сучасні методи корекції порушень гемодинаміки, дихання, обміну речовин і нейроендокринних розладів;
- класифікацію та діагностику синдрому тривалого роздавлювання (СТР);
- об'єм допомоги пораненому з СТР на полі бою та етапах медичної евакуації;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації закритих та відкритих переломів кісток;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації пошкоджень суглобів;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації пошкоджень великих кровоносних судин;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації пошкоджень нервів;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації пошкоджень кінцівок;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації закритих пошкоджень і вогнепальних поранень черепа і головного мозку;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації закритих пошкоджень і вогнепальних поранень хребта і спинного мозку;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації ускладнень бойової травми грудей;

- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації закритих і відкритих пошкоджень черева;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації вогнепальних переломів кісток таза з пошкодженням і без пошкоджень органів таза;
- класифікацію, діагностику, лікування на полі бою та етапах медичної евакуації поранень і закритих пошкодженнях таза і тазових органів.

Вміти:

- класифікувати сучасну бойову травму, термічні, хімічні, електричні і променеві опіки;
- організувати надання хірургічної допомоги в польових умовах та в надзвичайних ситуаціях;
- проводити основні види медичного сортування поранених і обпечених;
- назвати об'єм діагностики та лікування потерпілих на етапах медичної евакуації;
- організувати проведення заходів з профілактики анаеробної інфекції на етапах медичної евакуації
- надавати першу медичну допомогу, долікарську і першу лікарську допомогу при вогнепальних та мінно-вибухових пораненнях, опіках, комбінованих радіаційних і хімічних ураженнях;
- проводити первинну хірургічну обробку вогнепальних, мінно-вибухових ран при ізольованих та комбінованих ураженнях;
- розробити програму лікування опікового шоку;
- класифікувати види кровотеч та важкість крововтрати;
- застосовувати методи тимчасової зупинки кровотеч;
- продемонструвати визначення проб на сумісність крові донора і реципієнта;
- визначати показання та протипоказання до переливання крові і кровозамінників;
- визначати та діагностувати травматичний шок;
- розробити програму лікування травматичного шоку;
- застосовувати сучасні методи корекції порушень гемодинаміки, дихання, обміну речовин і нейроендокринних розладів;
- класифікувати та діагностувати синдром тривалого роздавлювання (СТР);
- продемонструвати вміння надавати першу лікарську допомогу пораненому з СТР;
- проводити сучасні методи лікування синдрому тривалого роздавлювання на етапах медичної евакуації;
- класифікувати і діагностувати закриті та відкриті невогнепальні переломи кісток;
- класифікувати і діагностувати вогнепальні поранення суглобів та ускладнення;
- класифікувати і діагностувати вогнепальні поранення та пошкодження великих кровоносних судин;
- класифікувати і діагностувати пошкодження нервів, знати обсяг першої медичної, долікарської, першої лікарської і кваліфікованої допомоги при пошкодженнях нервів;
- надавати першу медичну, долікарську, першу лікарську допомогу при пошкодженні кінцівок і суглобів;
- класифікувати і діагностувати клінічні прояви закритих пошкоджень і вогнепальних поранень черепа і головного мозку;
- надавати першу медичну допомогу на полі бою та етапах медичної евакуації при пораненнях черепа;
- діагностувати симптоми закритих пошкоджень і вогнепальних поранень хребта і спинного мозку;
- діагностувати, надавати першу медичну допомогу на полі бою та демонструвати знання лікування на етапах медичної евакуації при ускладненнях бойової травми грудей;
- класифікувати закриті і відкриті пошкодження черева;
- діагностувати закриті пошкодження черева; демонструвати знання лікування потерпілих на етапах медичної евакуації;
- трактувати клінічні прояви вогнепальних переломів кісток таза з пошкодженням і без

- пошкоджень органів таза;
- надавати першу медичну допомогу при пораненнях і закритих пошкодженнях таза і тазових органів;

3.Зміст та логістика дисципліни

Курс включає 8 тем, які складають один модуль.

Модуль 1	IX або X семестр 60 год. / 2 кредити	<p>Лекції</p> <p>3. Вогнепальні поранення. Кровотеча і крововтранзит. Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень. 4. Поранення (пошкодження) грудей, черева, таза і органів таза 5. Вогнепальні і закриті пошкодження кінцівок і суглобів. Травматичний шок. Синдром тривалого роздавлювання. 6. Поранення (пошкодження) черепа, головного мозку, хребта і спинного мозку.</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Тема 1. Вогнепальні поранення. Ураження мінно-вибуховими пристроями. Тема 2. Комбіновані радіаційні і хімічні ураження. Термічні пошкодження. Тема 3. Кровотеча і крововтранзит. Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень. Тема 4. Вогнепальні і закриті пошкодження кінцівок і суглобів. Травматичний шок. Синдром тривалого роздавлювання. Тема 5. Поранення (пошкодження) грудей. Тема 6. Поранення, закриті пошкодження черева, таза і органів таза. Тема 7 Поранення (пошкодження) черепа, головного мозку, хребта і спинного мозку. Диференційний залік.</p>
-----------------	---	---

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних **практичних навичок та професійних вмінь**:

Практичні навички

- Збирання анамнезу у хірургічного хворого.
- Обстеження хворого: огляд, перкусія, пальпація, аускультація.
- Визначення вітальних показників (характеристики пульсу, частота дихання, показники артеріального та центрального венозного тиску)
- Оцінка загальних аналізів сечі, крові.
- Визначення групи крові.
- Порядок визначення групової та резус сумісності крові. Методика проведення біологічної проби.
- Підготувати систему для переливання крові та КЗР.
- Перша допомога при відкритому та клапаному пневмотораксі.
- Первинна обробка рані
- Тимчасова зупинка кровотечі з кінцівки. Методи, місця притиснення магістральних судин. Накладання джгута на манекені.
- Тимчасова зупинка кровотечі з тулуба та шиї.
- Проведення штучного дихання „рот в рот“
- Проведення закритого масажу серця.
- Обґрунтування та формування діагнозу.
- Методика блокади місця перелому
- Провести плевральну пункцію (імітувати)
- Провести пункцію перикарду (імітувати)

- Змонтувати клапанну дренажну систему Бюлау
- Провести декомпресію шлунка (порядок виконання)
- Провести катетеризацію сечового міхура на манекені. Методика надлобкової пункциї

Професійні вміння

- класифікувати сучасну бойову травму, термічні, хімічні, електричні і променеві опіки;
- визначати структуру морфологічних змін тканин в рановому каналі при вогнепальних та мінно-вибухових пораненнях;
- організувати надання хірургічної допомоги в польових умовах та в надзвичайних ситуаціях;
- проводити основні види медичного сортування поранених і обпечених;
- назвати об'єм діагностики та лікування потерпілих на етапах медичної евакуації;
- організувати проведення заходів з профілактики анаеробної інфекції на етапах медичної евакуації
- надавати першу медичну допомогу, долікарську і першу лікарську допомогу при вогнепальних та мінно-вибухових пораненнях, опіках, комбінованих радіаційних і хімічних ураженнях;
- проводити первинну хірургічну обробку вогнепальних, мінно-вибухових ран при ізольованих та комбінованих ураженнях;
- розробити програму лікування опікового шоку;
- класифікувати види кровотеч та важкість крововтрати;
- застосовувати методи тимчасової зупинки кровотеч;
- продемонструвати визначення проб на сумісність крові донора і реципієнта;
- визначати показання та протипоказання до переливання крові і кровозамінників;
- визначати та діагностувати травматичний шок;
- розробити програму лікування травматичного шоку;
- застосовувати сучасні методи корекції порушень гемодинаміки, дихання, обміну речовин і нейроендокринних розладів;
- класифікувати та діагностувати синдром тривалого роздавлювання (СТР);
- продемонструвати вміння надавати першу лікарську допомогу пораненому з СТР;
- проводити сучасні методи лікування синдрому тривалого роздавлювання на етапах медичної евакуації;
- класифікувати і діагностувати закриті та відкриті невогнепальні переломи кісток;
- класифікувати і діагностувати вогнепальні поранення суглобів та ускладнення;
- класифікувати і діагностувати вогнепальні поранення та пошкодження великих кровоносних судин;
- класифікувати і діагностувати пошкодження нервів, знати обсяг першої медичної, долікарської, першої лікарської і кваліфікованої допомоги при пошкодженнях нервів;
- надавати першу медичну, долікарську, першу лікарську допомогу при пошкодженні кінцівок і суглобів;
- класифікувати і діагностувати клінічні прояви закритих пошкоджень і вогнепальних поранень черепа і головного мозку;
- надавати першу медичну допомогу на полі бою та етапах медичної евакуації при пораненнях черепа;
- діагностувати симптоми закритих пошкоджень і вогнепальних поранень хребта і спинного мозку;
- діагностувати, надавати першу медичну допомогу на полі бою та демонструвати знання лікування на етапах медичної евакуації при ускладненнях бойової травми грудей;
- класифікувати закриті і відкриті пошкодження черева;
- діагностувати закриті пошкодження черева; демонструвати знання лікування потерпілих на етапах медичної евакуації;
- трактувати клінічні прояви вогнепальних переломів кісток таза з пошкодженням і без пошкоджень органів таза;

- надавати першу медичну допомогу при пораненнях і закритих пошкодженнях таза і тазових органів

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та диференційного заліку, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, підготовку презентацій. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на диференційному заліку.

Індивідуальна робота включає підготовку доповідей на студентські наукові конференції, участь в студентських олімпіадах та конкурсах з хірургії, участь в конкурсах студентських наукових робіт, виконання наукового дослідження під контролем викладача, участь в написанні публікацій за результатами власного наукового дослідження, створення ілюстративного матеріалу (відеофільми, фрагменти програм тощо), роботу в СНТ кафедри. Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра хірургії1/Студенту/Очна форма навчання/Медицина/5 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_хірургії1#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

7. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційний задач, обстеження пацієнтів, трактування результатів фізикальних та додаткових методів досліджень, контроль виконання практичних навичок
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Не передбачений
Підсумковий контроль змістового модуля „Грудна, ендокринна хірургія” (диференційний залік)	Методи: усне опитування, вирішення ситуаційних задач-кейсів (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок, тести

8. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролі	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок

Підсумковий дисципліни	контроль	3	Оцінка за диференційний залік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання курсу:		Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.	

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної добродетелі.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Клінічною базою курсу є Військово-медичний клінічний центр Центрального регіону. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми. Форма одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. При введенні в лікувальному закладі режиму карантинних чи

інших, пов'язаних з діяльністю об'єкту, обмежень – строге виконання його вимог. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Під час перебування в хірургічному стаціонарі студенти зобов'язані виконувати вимоги лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. Заборонене самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідуються принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Мобільні телефони без обмежень можуть використовуватись лише для екстрених дзвінків, в інших випадках – з дозволу викладача. Застосування девайсів під час опитування та пояснень матеріалу заборонене.

Академічна добросердість. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної добросердісти ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної добросердісти). При порушенні норм академічної добросердісти під час поточного та підсумкових контролів (списування, користування девайсами та іншими джерелами інформації) студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку та строки, передбачені чинним Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Під час підсумкового контролю заборонено використовувати, з-поміж іншого, власні нотатки, записи, конспекти тощо.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) своєму викладачу в робочий час або черговому викладачу у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії1#). Для відпрацювання пропущеного заняття студент повинен відповісти теоретичний матеріал пропущеного заняття та виконати передбачені темою практичні навички. Засвоєння матеріалу попущених лекцій перевіряється на підсумковому контролі.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 1 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами IPC згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Деталізація критеріїв оцінювання приведена у відповідному розділі на сторінці кафедри сайту університету (доступ з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій,

студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладачу. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Наступними етапами вирішення таких ситуацій є студентського самоврядування, адміністрація факультету чи університету. Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів, а за необхідності – звертатись за допомогою до керівництва факультету.

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії1#/Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

Завуч кафедри: доц. Кривецький Володимир Федорович, тел. (Viber, WhatsApp) 0975316386, kryvetsky.v@gmail.com

2. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії1#/Студенту). Консультації проводяться згідно графіку консультацій.

3. Розклад та розподіл груп між викладачами та їх контакти опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії1#/Студенту).

4. Питання до підсумкового контролю дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії1#/Студенту).

Силабус з дисципліни «Військова хірургія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри Хірургії №1 з курсом урології (протокол № 1, від «30» 08 2021 року)

Відповідальний за курс

доц. Фомін О.О.

Завідувач кафедри

проф. Шапринський В.О.